

Digitaliseringsstyrelsen

Landgreven 4

1301 København K

Sendt elektronisk til [annhag@digst.dk](mailto:annhag@digst.dk), [emimol@digst.dk](mailto:emimol@digst.dk), [elohha@digst.dk](mailto:elohha@digst.dk) og [jeplja@digst.dk](mailto:jeplja@digst.dk)

## **Dataetisk Råds høringssvar vedr. forslag til lov om en aldersgrænse for børn og unges adgang til visse digitale tjenester**

### **1. Indledning og opsummering**

Dataetisk Råd takker for høringen over forslag til lov om en aldersgrænse for børn og unges adgang til visse digitale tjenester. Dataetisk Råd er en offentlig myndighed, der rådgiver den offentlige og private sektor, offentligheden samt regeringen og Folketinget om dataetiske problemstillinger. Rådet forholder sig til, hvordan data og ny teknologi bør anvendes, og ikke til spørgsmål om lovlighed.

Rådet støtter lovforslagets formål om at beskytte børn og unge bedre i den digitale verden. Formålet understøtter det overordnede dataetiske hensyn til at *gøre gavn, ikke skade* – navnlig de underordnede principper om *sikkerhed og velfærd* – ved at begrænse børn og unges eksponering for skadeligt indhold og afhængighedsskabende design.

Samtidig griber et forbud mod adgang til de omfattede tjenester ind i børn og unges *selvbestemmelse* – særligt *friheden* til at handle, søge information og deltage – og rejser spørgsmål vedrørende retfærdighed, herunder *lighed og forklarlighed*. En dataetisk forsvarlig regulering forudsætter derfor en gennemført afvejning af, hvorvidt indgrebet er egnet, nødvendigt og står i rimeligt forhold til målet.

Rådet anbefaler sammenfattende:

1. At anvendelsesområdet i § 1 i højere grad afgrænses efter tjenestens funktion, design og dokumenterede samt potentielle risici for børn og unge – og ikke alene efter formel kategori og størrelse.
2. At bemærkningerne underbygger en egentlig proportionalitetsvurdering (klart formål, egnet, nødvendighed og rimeligt forhold mellem mål og middel) og udtrykkeligt inddrager mindre indgribende alternativer.
3. At ansvaret for, at aldersgrænsen føres ud i livet, placeres klart hos platformene og ikke hos barnet, og at ansvarsfordelingen mellem stat, EU og platforme tydeliggøres.
4. At aldersgrænsen følges op af trykke digitale alternativer på børns præmisser samt af digital dannelse.
5. At grænser for indhold og adgang fastlægges gennemsigtigt og med inddragelse, så reguleringen opleves som retfærdig og skaber tillid.

Anbefalingerne uddybes i afsnit 3–5 og er samlet i afsnit 6.

## 2. Rådets udgangspunkt og afgrænsning

Rådet gennemførte i 2025 rådsprojektet "Hvor går (alders)grænsen? Dataetiske perspektiver på digital aldersverificering", som danner det dataetiske fundament for dette høringssvar.

Rapportens overordnede konklusion er, at aldersgrænser og aldersverificering kan være et nødvendigt skridt for at beskytte børn, men at det afgørende er, hvordan de udformes. Rapporten opstiller seks anbefalinger, der er direkte relevante for dette lovforslag: (1) der skal være sammenhæng mellem mål og midler, så indgreb er proportionale og baseret på den mindst indgribende model, der kan opnå formålet; (2) privatlivets fred skal sikres gennem privacy-by-design og dataminimering; (3) grænser og afgørelser om indhold skal være demokratiske og gennemsigtige; (4) aldersgrænser skal bygge på viden og følges op af nye, trygge tilbud på børns præmisser; (5) håndhævelsen skal være enkel og retfærdig, og ansvaret skal placeres hos de rette – først og fremmest platformene, ikke børnene; og (6) aldersverificering kan ikke stå alene, men skal kombineres med digital dannelse og en bredere indsats. Disse konklusioner ligger til grund for rådets bemærkninger nedenfor.

Lovforslagets bemærkninger anfører, at ordningen efter det oplyste forventes at få den afledte effekt, at de omfattede tjenester må indføre alderskontrol for at efterleve deres forpligtelser efter forordningen om digitale tjenester, og nævner den nationale digitale identitetstegnebog (AltID) som et muligt værktøj hertil. Rådet har allerede forholdt sig til og rådgivet om AltID i sit høringssvar fra 2025 om den digitale identitetstegnebog og udtaler sig derfor ikke på ny om AltID som teknisk værktøj her.

Hvor dette svar berører børns rettigheder, sker det som understøttende kontekst for de dataetiske hensyn. En nærmere rettighedsretlig og juridisk vurdering ligger uden for rådets mandat og varetages bedst af andre høringsparter, herunder Institut for Menneskerettigheder, samt af Datatilsynet.

## 3. Dataetisk analyse

### 3.1 Hensyn, der taler for og imod

Rådet vurderer lovforslaget i lyset af sine tre overordnede og ni underordnede principper.

For indgrebet taler først og fremmest hensynet til at *gøre gavn, ikke skade. Sikkerhed og velfærd* tilsiger, at børn og unge beskyttes mod skadeligt indhold, digitale krænkelser og afhængigheds-skabende design. Forslagets formål har således rod i dataetiske principper.

Imod et bredt adgangsforbud taler hensynet til *selvbestemmelse*, navnlig *frihed*: børn og unges muligheder for at søge information, ytre sig, være kreative og deltage i fællesskaber. Hertil kommer hensynet til *retfærdighed* – *lighed*, fordi indgreb kan ramme børn forskelligt afhængigt af deres modenhed, og forklarlighed, fordi grænser for indhold og adgang bør være forståelige for både børn og voksne. Endelig aktualiserer ordningen *ansvarlighed*: det bør være klart, hvem der er ansvarlig for, at aldersgrænsen føres ud i livet.

### 3.2 Afvejning og proportionalitet

Efter rådets metode kræver en dataetisk forsvarlig løsning grundlæggende stærkere begrundelser, jo stærkere hensynene imod vejer. Et forbud mod adgang til de omfattede tjenester er et forholdsvist indgribende middel og forudsætter derfor en klar afvejning.

Proportionalitet er her afgørende, og bør forstås som en struktureret sammenhæng mellem mål og middel. Den indebærer, at (i) der er et klart og legitimt formål, (ii) midlet er egnet til at nå formålet, (iii) midlet er nødvendigt, dvs. at der ikke findes et mindre indgribende middel, som opnår formålet lige så godt, og (iv) indgrebet står i rimeligt forhold til målet. Proportionalitet er således ikke et forbud mod, at frihed begrænses; men kræver, at en begrænsning er begrundet, nødvendig og afbalanceret.

Rådet har i sin rapport "Hvor går (alders)grænsen?" argumenteret for, at indgreb, som svækker *frihed, værdighed og selvbestemmelse*, kræver stærke begrundelser, og at kun den mindst indgribende model, der kan opnå formålet, bør vælges. I forlængelse heraf bør et forbud alene indføres, hvor formålet er klart, hvor midlet er nødvendigt, og hvor mindre indgribende midler er utilstrækkelige til at opnå formålet. Lovforslaget anfører, at forbuddet anses som et nødvendigt middel til at beskytte børn og unge i overensstemmelse med barnets bedste. Rådet anbefaler, at denne vurdering udfoldes nærmere i bemærkningerne, så det fremgår, hvorfor mindre indgribende midler – f.eks. risiko- og designbaseret regulering af de omfattede tjenester, håndhævelse af eksisterende aldersgrænser og etablering af trygge alternativer – ikke i tilstrækkelig grad kan opnå formålet, og hvordan hensynet til beskyttelse afvejes konkret over for børns deltagelses- og ytringsfrihed.

### 4. Bemærkninger til anvendelsesområdet (§ 1)

Anvendelsesområdet fastlægges i § 1 ved tre kumulative kriterier: tjenesten skal (1) være en social onlinenetværkstjeneste eller en videodelingsplatformstjeneste som defineret i artikel 2, nr. 7 eller nr. 8, i forordningen om digitale markeder (DMA), (2) være udpeget af Europa-Kommissionen som en meget stor onlineplatform (VLOP) efter artikel 33 i forordningen om digitale tjenester (DSA), og (3) tilgås ved oprettelse af en brugerprofil med login. Loven finder efter § 1, stk. 2, ikke anvendelse på tjenester, der udelukkende eller primært understøtter professionel netværksdannelse eller faglig udvikling.

Kriterierne er lette at anvende og dynamiske, men de knytter anvendelsesområdet til kategorier og tærskler, der er fastsat med andre formål for øje end børns beskyttelse. Kriterium 1 henter tjenestedefinitionerne fra forordningen om digitale markeder, hvis formål er åbne og fair markeder i den digitale sektor. Kriterium 2 anvender DSA'ens udpegning af meget store onlineplatforme, som beror på en tærskel for platformens størrelse – et gennemsnitligt månedligt antal aktive tjenestemodtagere i EU på 45 millioner eller derover. Ingen af kriterierne tager afsæt i den konkrete risiko, som tjenestens funktion og design udgør for børn og unge.

Rådet noterer, at lovforslaget selv lægger op til, at en kommende evaluering skal omfatte en vurdering af anvendelsesområdet, herunder afgrænsningskriterierne. Rådet anbefaler, at et risiko- og funktionsbaseret kriterium overvejes allerede nu.

Rådet anbefaler, at anvendelsesområdet i § 1 i højere grad tager udgangspunkt i tjenestens funktion, design og dokumenterede samt potentielle risici for børn og unge, frem for alene i formel kategori (definitionerne i forordningen om digitale markeder) og størrelse (VLOP-udpegningen).

## **5. Bemærkninger til lovforslagets bemærkninger**

### **Barnet som pligtsubjekt**

Rådet forstår, at lovforslaget gør barnet til lovens pligtsubjekt, samtidig med at der bevidst ikke knyttes håndhævelse eller sanktion til forbuddet, og at ordningen tilsigtes at være adfærdsregulerende og normerende. Uafhængigt heraf peger rådet på, at et forbud ikke fjerner børns og unges behov for online deltagelse og fællesskaber. Forbydes tjenester uden samtidig at tilbyde meningsfulde alternativer til deltagelse, information og kreativitet, risikerer man samtidigt at svække netop den trivsel og frihed, indsatsen skal værne om.

### **Ansvarsplacering**

I tråd hermed bør ansvaret for, at aldersgrænsen føres ud i livet, i praksis placeres hos platformene og ikke hos barnet. Ansvarsfordelingen mellem stat, EU og platforme bør tydeliggøres i bemærkningerne.

### **Forholdet til Børnekonventionen**

Lovforslaget gennemgår en række af Børnekonventionens bestemmelser og bemærker, at det understøtter artikel 3 (barnets bedste), artikel 16 (privatliv) samt artikel 34 og 36 (beskyttelse mod udnyttelse), og at det ikke vurderes at være i strid med bl.a. artikel 17 (adgang til information), artikel 23 (børn med handicap) og artikel 31 (leg og fritid), jf. artikel 3. Forbuddet anses i den forbindelse som et nødvendigt middel i overensstemmelse med barnets bedste. Rådet gør – som understøttende kontekst for frihedshensynet – opmærksom på, at et adgangsforbud mest direkte berører børns ret til at søge, modtage og videregive oplysninger og til at udtrykke sig (artikel 13), til at blive hørt (artikel 12), til information (artikel 17) og til hvile, leg og fritid (artikel 31). Hensynet til beskyttelse (bl.a. artikel 3, 16, 19, 34 og 36) bør derfor afvejes konkret over for disse deltagelses- og ytringshensyn.

### **Trygge alternativer og gennemsigtighed**

Rådet anbefaler, at aldersgrænsen følges op af investering i trygge digitale rum på børns præmisser – reklamefri tjenester, ikke-manipulerende design og indhold, der styrker læring, trivsel og fællesskab – samt af digital dannelse. Og at grænser for indhold og adgang fastlægges gennemsigtigt og med inddragelse af børn, unge og forældre, så reguleringen opleves som retfærdig og skaber den nødvendige tillid.

## **6. Samlede anbefalinger**

1. Afgræns anvendelsesområdet i § 1 efter tjenestens funktion, design og dokumenterede samt potentielle risici for børn og unge – ikke alene efter formel kategori.
2. Underbyg i bemærkningerne en egentlig proportionalitetsvurdering: klart og legitimt formål, egnethed, nødvendighed (mindst indgribende middel) og rimeligt forhold mellem mål og middel – og inddrag udtrykkeligt mindre indgribende alternativer.
3. Placér ansvaret for, at aldersgrænsen føres ud i livet, hos platformene og ikke hos barnet, og tydeliggør ansvarsfordelingen mellem stat, EU og platforme.
4. Følg aldersgrænsen op af trygge digitale alternativer på børns præmisser og af digital dannelse, så børn og unge fortsat har reelle muligheder for digital deltagelse.
5. Sikr, at grænser for indhold og adgang fastlægges gennemsigtigt og med inddragelse af børn, unge og forældre, så reguleringen opleves som retfærdig.

## **7. Afsluttende bemærkninger**

Aldersgrænser er en velkendt del af hverdagen. Når grænserne flyttes til det digitale, bliver billedet mere komplekst: det handler ikke kun om at holde børn væk, men også om at skabe digitale muligheder, de kan bruge trygt og meningsfuldt. Dataetisk Råd støtter lovforslagets formål, men finder, at beskyttelsen bør tilrettelægges, så den ikke unødigt begrænser børns og unges ytrings- og informationsfrihed, eller deres adgang til digitale fællesskaber. En aldersgrænse kan bidrage til at sætte en fælles norm, men kan ikke i sig selv skabe et trygt digitalt miljø; den bør derfor følges af trygge alternativer, der styrker læring, trivsel og fællesskab.

Rådet står til rådighed for dialog og sparring i den videre proces og bidrager gerne med viden og værktøjer, så den kommende regulering af børns og unges digitale hverdag bygger på et solidt dataetisk fundament – til gavn for børns sikkerhed, trivsel og frihed.

På vegne af Dataetisk Råd

Johan Busse

Formand